

Najstarejši slovenski
dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so
uspešni

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY
NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

The Oldest Slovene
Daily in Ohio
Best Advertising
Medium

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY, (ČETRTEK) APRIL 3, 1941.

ŠTEVILKA (NUMBER) 78

Lahi gledajo s stra-
hom na spopad Nem-
čije in Jugoslavije

Jugoslovanska vlada je za-
vnila njihovo ponudbo
posredovanja. — Po Itali-
janih bo padel prvi uda-
rec Jugoslovanov.

RIM, 2. aprila. — Italija pa-
zno nesreče v nesrečo. Situaci-
ja, ki se razvija v Jugoslaviji, je
tako skrajno neugodna. Kakor
je izjavila italijanska vlada, bo
v Italiji izšla lanskega oktobra, bo
proti kateri bo napad. Italija
ne reče, da bo zanje silno težka
napad, če bo Jugoslovani na-
pad iz hrbta, dočim udarilo
bodo v ospredju.

Pa tudi v ekonomskem oziru
niso imeli ti razvoji mnogo tež-
av. Posledice za Italijo kakor za
Nemčijo. Italija uvaža namreč
v Jugoslavije velike množine
perutnine, živine, jaje,
med, koruze, bakra in lesa.
Italijanska vlada se je ponu-
bila Jugoslaviji, da je priprav-
ljena posredovati med Nemčijo
in Jugoslavijo, toda jugoslovan-
ska vlada je odklonila vsako po-
sredovanje.

Konec italijanskega
imperija v Vzhodni
Afriki

KAIRO, 2. aprila. — Proti A-
basi beži zdaj z vso nagli-
ko, kolikor so je zmogli, 30,000
italijanskih vojakov,
je ostankov potolčenih itali-
jskih armad v Eritreji. Edino
mesto v Eritreji, ki se še drži,
je pristaniško mesto Masava ob
robnem morju, ki pa je tik
preda.

Proti vojaštvu, ki beži zdaj pro-
ti Abasi, in približno 60-
tisoč vojakov, ki tvorijo garnizijo A-
babe, je zdaj vsa italijan-
ska vojaška sila, ki je še osta-
la v Vzhodni Afriki, katere u-
stave je zapечатena. Morala be-
žati italijanskih čet je na ničli.
V Masavi je angleška morna-
rica pogreznila neko italijansko
mornarico ter zasegla neki
mornarški tovorni parnik.

Abesinsko vojaštvo, ki je bi-
lo potom konspiracije uvršče-
no v italijanske vrste, se je pri-
de upirati Italijanom ter jih
pobiti.

Angleško vrhovno poveljstvo
je sporočilo italijanskemu pod-
poveljniku v Addis Ababi, vojvodi
v vojaštvu, naj se preda s svojim
vojaštvom, kolikor mu ga je še
ostalo, ker bi bil itak vsak na-
stojanje čepor zaman, ako hoče,
da bodo Angleži zaščitili pred
Abesinskim razševanjem itali-
jskega civilno prebivalstvo v A-
basi.

Ples
V soboto večer priredi dru-
štvo Comrades ples v Slov. nar-
odnega na St. Clair Ave. za ka-
kavski orkester. Člani in ob-
iskovalci so vladno vabljeni, da
udeležijo.

"Zarja"
priredi v nedeljo
v S. N. Domu na Clair Ave.
KONCERT IN OPERETO
"POVODNI MOŽ"

DELAJSKE ZADEVE SO V OSPREDJU VLA- DE IN KONGRESA

Posredovalci skušajo doseči mir in spora-
zum med delavstvom in Fordovo
družbo.

PEREČI PROBLEM TVORI TUDI STAVKA PREMO- GARJEV

WASHINGTON, 2. aprila. —
Kongres je odglasoval, da se u-
vede preiskava o vzrokih stavk,
ki so se razširile preko dežele in
v zbornici se je pričel javljati
močan antistavkarski sentiment.
Predsednik Roosevelt se je sko-
raj polne tri ure posvetoval s
svojim kabinetom o perečem
polažu, ki so ga ustvarile dela-
jske stavke v narodni obram-
bi.

Nezadovoljstvo v Washingtonu
V Washingtonu vlada silno
nezadovoljstvo in ogorčenje ra-
di nešteti stavk in nasilij, ki se
javljajo v zvezi s stavkami.

DETROIT, 3. aprila. — Zvez-
ni posredovalec James F. De-
wey je danes izjavil, da je polo-
žen temelj za mirovna pogaja-
nja med CIO avtornimi delavci in
Fordovo kompanijo.

Prizadevanje vladnega posredo-
valca

Dewey je konferiral več kot
eno uro z zastopniki unije, na-
kar se je vršila še dve in pol-
urna konferenca med njimi in
zastopniki Fordove tovarne v
River Rouge. Po konferenci je
Dewey izjavil, da se je vršil raz-
govor v prijateljskem duhu, da
se pa ni doseglo nobenih kon-
kretnih zaključkov.

V razpravljanju o pogojih
premirja je kompanija pristala
na to, da bo ostala tovarna zap-
rta tekot pogajanj, unija pa je
izjavila, da bo prenehala blo-
kirati tovarno.

Jugoslovansko vojaštvo odhaja pojoč na meje ogrožene domovine

Beograjski hoteli brez moških uslužbencev, ki so že vsi v
armadi. — Zatvoritev beograjske univerze, čije pro-
fesorji so pod orožjem. — Vojaštvo kriči
"Dol s Hitlerjem!"

BEOGRAD. — V četrtek
(danes) bo Jugoslavija popo-
loma pripravljena na boj. Ves
dan marširajo skozi Beograd
rekrutje, prepevajoč svojo novo
bojno pesem: "Čuj me, ljubica,
Hitler je na naših mejah, kjer
ga čakamo s puško v roki, da
vidimo, kolikor reber imajo
Nemci."

Po beograjskih ulicah ropo-
čejo vse noči vozovi iz vojvodine,
ki privlačajo razne potreb-
ščine in topove.

Beograščani na frontah

Glavno mesto je oddalo svoje
moštvo armadi. Glavni veliki
hoteli, kjer so se še nedavno šo-
pirili Nemci, so skoraj zapuše-
ni; točaji, natakarji in ostali
moški uslužbenci so že vsi pod
orožjem.

Velikašen duh vojaštva

Kljub temu, da je oprema ju-
goslovanske vojske v primeru s-
ilno mehanizirano nemško ar-
mado, mizerna, pa je duh voja-
štva naravnost velikašen (mag-
nificent). Večina vojakov, ki
prihajajo danes skozi Beograd,
je Srbov, to je rasa ponosnih in
hrabrih borcev. Vojaštvo je na-
ravno entuziaslično nad kon-
fliktom, u katerem sodijo, da je
neizogiben.

Profesorji univerze pod orožjem

Beograjska univerza je zapr-

Položaj v stavki premogarjev
NEW YORK, 2. aprila. — John
L. Lewis, predsednik United
Mine Workers organizacije, je
danes izjavil, da ne bo nič z no-
vo vladno formulo, ki določa, da
bi se nadaljevalo s delom, dočim
se vrše pogajanja vladnega po-
sredovalnega odbora z delavci in
delodajalci.

Nato je Lewis opozoril na ve-
sti, ki naznanjajo, da se je 330-
000 premogarjev mehkega pre-
moga, zaposlenih v osmih drža-
vah, odpovedalo svojim zahte-
vam po počitnicah kakor tudi
nekaterih drugih izboljšavah.
Dejal je, da te vesti ne odgo-
varjajo resnici in da se premo-
garji niso odpovedali nobenim
svojim upravičenim zahtevam.

Seja in diskuzija

Jutri zvečer ob osmih se bo
vršila v čitalnici sobi S. D. Do-
na na Waterloo Rd. redna me-
sečna seja kluba št. 49 JSZ. Po
seji bo zanimiva diskuzija, kate-
re se bodo lahko udeležili vsi
sodrugji. Nadzorniki pa so pro-
šeni, da pridejo ob sedmih, da
bodo izvršili trimesečni račun-
ski pregled. — Tajnik.

Zahvala

Mrs. Rose Koren, 653 East
159th St. se zahvaljuje vsem za
obiske v bolnišnici in na domu
za časa njene bolezni kakor tudi
za cvetlice, darove in karte ka-
tero so poslane njene prijateljice.

ta in mnogo njenih profesorjev
je že pod orožjem. Mobilizacija
jugoslovanske vojske je izraz
ljudske volje. Vse od Kosovske
Mitrovice pa do Beograda kriče
vojaki: "Dol s Hitlerjem!"
Danes je prispel iz Šumadije
s taksikabom neki reven seljak,
ki je plačal za prevoz 350 dinar-
jev, samo da se je mogel dan
prej kot je bilo potrebno javiti
pri vojaški oblasti.

Povišanje hrvatskih častnikov
Danes je bila objavljena cela
serija novih vojaških imeno-
vanj. Polkovnik Ivan Knežević,
Hrvat in brat novega dvornega
mojstra, ki je sodeloval pretekli
teden pri državnem udaru, je
bil dodeljen generalnemu štabu.
V prizadevanju, da se doseže
čim večji sporazum s Hrvati, je
bilo večje število hrvatskih čast-
nikov povišanih v čine polkov-
nikov in celo generalov.

Udar na Drač

Jugoslovanski generalni štab
je prepričan, da se mu bo posre-
čilo držati jug, dočim se bo ar-
mada stopnjevala umikala s se-
vera, istočasno pa bo jugoslo-
vanska armada udarila na Drač,
ki leži ob Jadranskem morju v
Albaniji. Drač upa doseči jugo-
slovanska vojska najkasneje v
petih dneh.

Mehiški mornarji zajeli velik nemški potniški parnik

Nemci so hoteli parnik raz-
streliti. — Dva parnika so
užgali Nemci 200 milj od
obali republike Peru.

TAMPICO, Mehika, 2. aprila.
— Mornarji mehiške voje mor-
narice so danes naskočili velik
nemški, 9,600 tonski potniški
parnik Orinoco, kjer so obvlada-
li upirajoče se nemške mornar-
je, nakar so parnik v imenu
vlade zasegli. Mehiske oblasti so
bile namreč obveščene, da na-
meravajo Nemci parnik zažgati
in pogrezniti.

Iz Lime, Peru, pa se poroča,
da dva nemška trgovinska par-
nika, Muenchen in Hermonthis,
ki sta pobegnili iz pristanišča
Callao, Peru, zdaj gorita in se
pogrezata na morju več kot
200 milj od Callao.

Goreča in potapljajoča se pa-
rnika je odkrila peruvijska kri-
žarka Grau, ki se je pričela ne-
mudoma ogledovati za mošt-
vom. Poveljnik križarke poroča,
da manjkajo rešilni čolni, ki so
bili na parnikih.

V Tampicu so našli mehiški
mornarji TNT bombo na itali-
janskem parniku Fede. Bomba
je bila podtaknjena na takem
mestu, da bi eksplodirala v tre-
nutku, ko bi se pognalo stroje.

ROPARJEMA JE SPOD- LETELA NAKANA

Boston. — Dva roparja sta v
roparskem namenu napadla 26
let staro mladenko Mary Ma-
gee. Da bi zatajila svojo identi-
teto, se nista poslužila navadne
črne maske ali žepnega roba, s
katerim bi si zakrila obraz, tem-
več sta imela na obrazih grozne
krinke, kakršne nosijo otroci ob
Halloween času. Mladenka se je
te groze tako prestrašila, da je
nehote silno zakričala, kar je
povzročilo, da sta jo napadalca
naglo ubrala in izginila.

LETALSKA NESREČA V TEXASU

San Antonio, Tex. — Tukaj
sta se včeraj smrtno ponesreči-
la dva letalca, ki sta treščila na
zemljo, ko sta iskala neko drugo
pogrešano letalo.

PODRAŽITEV MLEKA V AKRONU

Akron. — Včeraj se je tukaj
podražilo mleko za 1 cent pri
kvartu ter bo stalo poslej 12
centov kvart. Pri galoni pa se je
podražilo mleko za 5 centov, od
32 do 37 centov za galono.

Nov grob

V sredo zvečer je po dolgi bo-
lezni preminila Mary Cimper-
man - Smith, stara 41 let, stan-
ujoča na 967 East 222nd St. v
Euclidu. Tukaj zapušeča žalujo-
čega soproga Franka, dobro
znana zidarja, doma iz vasi
Garsič, fara St. Vid ter štiri o-
troke Franka ml. Vincenta, hčer
ki je redovnica benediktinka in
Eleanore, očeta Franka in dva
brata, Rudolpha in Alberta Ko-
tor v Lloyd, Pa., sestro Ros-
salijo Kotar v New Yorku in se-
stro Christino, omož. Borish v
Clevelandu ter veliko drugih
sorodnikov. Rojena je bila v
Clevelandu ter je bila članica
podružnice št. 53 Slov. ženske
zveze. Pogreb se bo vršil iz Jos-
žele in sinovi pogrebnega zavo-
da na 458 East 152nd St. v so-
boto zjutraj v cerkev sv. Kristi-
ne in nato na sv. Pavla pokopali-
šče. — Bodi ji ohranjen blag
spomin, preostalom pa naše so-
žalje!

Amerikanka je postala članica srbskih četnikov

Sestra pokojnega ameriške-
ga generala letalske sile
Mitchella je postala čla-
nica srbskih komitadžev.

BEOGRAD, 2. aprila. — Ruth
Mitchell, sestra znanega pokoj-
nega ameriškega vojaškega le-
talca in generala v letalski sili
Zedinjenih držav, "Billy" Mit-
chella, je vstopila kot prva ino-
zemka v organizacijo smrt zani-
čujočih srbskih komitadžev.

Ob svojem vstopu v organi-
zacijo, ji je dal načelnik komi-
tadžev pilulo s strupom z naro-
čilom, naj ga použije v uri ne-
varnosti, kajti nikoli noben čet-
nik ne pade živ v roke svojih
sovražnikov.

Ko je bila sprejeta v organi-
zacijo, je stari načelnik čet-
nikov Kosta Pečanec črtil njeno
ime z liste, rekoč: "To je vse,
kar storimo, kadar sprejememo
novega člana v organizacijo. —
Njegovo ime črtamo, kar pome-
ni toliko, kot da on ni več živ.
Vsi smo pripravljeni že v nekaj
tednih na smrt. Tudi sam pričau-
kujem, da ne bom preživel tega
časa. Kako pa ti?"

Tudi jaz sem pripravljena na
smrt," je odgovorila Ruth Mit-
chell, bivša žepa nekega Angle-
ža, nakar je bila sprejeta v or-
ganizacijo četnikov.

Važna odločitev za zadolžene posestnike

Pred kratkim je potekla tak-
ozvana Best postavka, ki je bi-
la sprejeta od ohijske državne
zakonodaje za protekcijo posest-
nikom, ki tekot krize niso zmo-
gli plačati na dolg in so upniki
dobili sodnijski odlok za proda-
jo njih posestev. V smislu o-
menjenega zakona se nobenega
posestva ni moglo prodati, dok-
ler je dolžnik plačeval obresti
in 2 odstotka na glavnico. Ker
državna zbornica Best postavke
v tekočem zasedanju ni podaljša-
la, je med mnogimi posestniki
nastal strah, da jim bodo
banke in drugi upniki lahko
vzeli domove na podlagi prvot-
nega sodnega odloka.

Zato se je z velikim zani-
manjem čakalo sodnijske odlo-
čitve, ki bo razjasnila položaj.
Okrajni sodnik Frank Day je se-
daj podal tozadevno razsodbo,
in ta razsodba se glasi, da dok-
ler posestniki domov izpolnju-
jejo pogoje kot določeno v Best
postavi, se nimajo bati, da jim
bodo domovi vzeti, ako dokaže-
jo, da jim ni mogoče več plača-
ti na dolg. To se pravi, da je
vsak posestnik varen, dokler ne
zaostane z obrestmi in plača
vsaj 2 odstotka na glavnico.

Domača trgovina

Kadar hočete kupiti dobro in
trpežno blago, se obrnite na
John Pollock, 6407 St. Clair Ave.
Pri njem dobite srajce, klubo-
ke, kravate, nogavice in vsako-
vrstno spodnje perilo za moške
in ženske. Za žene in dekleta
ima tudi pralne obleke. Se pri-
poroča za obisk.

ARETACIJA KOMUNISTOV V BRAZILIJU

Rio de Janeiro. — Oblasti v
San Paulo so aretirale trideset
komunistov, ki so bili že dolgo
časa pod policijskim nadzor-
stvom.

IZBRUH VOJNE JE PRIČA- KOVATI VSAK TRENUTEK

Usodepolni razvoji hite z naglico filmskih
slik v zgodovino. — Odpoklic nemških
diplomatov iz Jugoslavije.

KO BOSTE TO ČITALI, SE BODO SOVRAŽNOSTI MORDA ŽE PRICELE

BEOGRAD, 3. aprila (čet-
tek). — Berlinska vlada je danes
ukazala celotnemu nemškemu
poslaniškemu štabu, da ima ne-
mudoma odpotovati iz Beogra-
da v Berlin. V Beogradu ima o-
stati samo nemški odpravnik
poslov.

Razvoji dogodkov

BEOGRAD, 3. aprila (čet-
tek). — Vojna med Jugoslavijo
in Nemčijo je danes neizbežna,
ko je zaznamovati sledeče raz-
voje:

Pogreznitev dveh jugoslovan-
skih parnikov, ki sta zadelata na
mine v Jadranskem morju, je
odkrila navzočnost podmorskih
min, ki so jih Jugoslovani na
tajnem položili. Parnika sta hi-
tela v strahu pred vojno proti
domačim pristanom.

Na meji Rumunije, nasproti
jugoslovanskega kraja Bele er-
ke, so koncentrirane nemške če-
te, dočim so nadaljne nemške
čete zbrane pri Szegedu.

Srbsko - hrvatski sporazum,
s katerim se je konsolidiralo in
okrepilo notranji položaj Jugo-
slavije.

Alarm zračnega napada v
Skoplju, kjer so priletela nad
mesto štiri tuja letala.

Nemška propaganda v polnem
razmahu

Berlinsko časopisje in radio
kričita na ves glas o jugoslovan-

skih grozovitostih napram Nem-
cem v Jugoslaviji ter zahtevata
maščevanje. To je natančno ista
znana taktika, katere se je po-
služevala Nemčija pred svojim
napadom na Češkoslovaško in
Poljsko.

Vodja nemške manjšine v
Ljubljani je imel po radiu go-
vor, v katerem je z ogorčenjem
zavrnil nemške obdobjitve, da so
jugoslovanski Nemci predmet
kakega terorizma.

Nemčija kaže na zgled Poljske

BERLIN, 2. aprila. — Berlin-
sko časopisje pravi, da so uki-
njeni med Nemčijo in Jugoslavijo
vsi diplomatski odnosi ter
svari Jugoslavijo, naj se spom-
ni na usodo Poljske, češ, da bo
nemška armada tekot 24 ur u-
darila na Jugoslavijo.

V bolnišnici

V ponedeljek se je podal v
St. Lukes bolnišnico dobro po-
znani čevljar Mr. Frank Zaubi,
1413 Penhurst Rd. Prijatelj ga
lahko obiščejo. Želimo mu sko-
rajšnje okrevanje.

Seja

Dram. društ. Anton Verovšek
ima svojo redno mesečno sejo
v petek 4. aprila v Slov. del.
domu na Waterloo Rd. Prošeni
so člani da se gotovo udeležijo,
ker bodo podani računi od zad-
nje igre.

Značilne izjave bivšega tajnika in podpreds. kandidata komunistične stranke

Gitlow, ki priča v zadevi Harry R. Bridgesa, izjavlja, da
je naloga komunistov, vrtnanje v notranjosti delav-
skih vrst. — Ako je v korist njihovih ciljev in
svrh, zatajujejo komunisti pod prisego
svoje pripadništvo stranki.

SAN FRANCISCO, 2. aprila.
Danes je nastopil kot priča v za-
slišanju deportacijskega posto-
panja proti Harry R. Bridgesu,
Benjamin Gitlow, bivši tajnik a-
meriške komunistične stranke
in v dveh kampanjah njen biv-
ši kandidat za podpredsednika
Zedinjenih držav.

Gitlow je izjavil, da je bil leta
1929 izključen iz ameriške ko-
munistične stranke, ker se je u-
prl ukaz Jospa Stalina, da bi
izročil ameriško organizacijo
neki manjšinski skupini.

Vrtnanje v notranjosti delavskih
vrst

Gitlow je dalje izjavil, da v
prvih dneh komunistične stran-
ke, ko je bila slednja znana še
pod imenom Workers' Party, so
se glasili ukazi Moskve, da se
mora vrtati v notranjosti ame-
riškega delavskega gibanja. Le-
ta 1927 pa je komunistična in-
ternacionala odločila, da se for-
мира opozicijski blok komuni-
stično dominiranih unij, katerih
svrha bo borba proti Ameriški
delavski federaciji.

Nato je Gitlow identificiral
resolucije, sprejete leta 1929 na
konvenciji Trade Union Unity
League v Clevelandu, katere re-
solucije so tvorile osnutek tak-
tik, iz katerih se je končno po-
rodila C. I. O. organizacija," je
izjavil Gitlow.

Borba proti Lewisu

Dalje je Gitlow povedal, da je

Instrukcije voditeljem

"Definitivna politika komuni-
stične stranke je," je odgovoril
Gitlow, "da se instruiira vodite-
lje stranke, da slednji lahko za-
taje svoje pripadništvo k stran-
ki, ako služi to njihovim svr-
ham."

"Kolikor je vam znano," je
vprašal zasliševalni inspektor
Gitlowa, "ali se je že kdaj pri-
merilo da je komunistična stran-
ka ukazala temu ali onemu svo-
jemu članu, naj pred sodiščem
po krivem prišeže, da ni član
stranke?"

"To se je že mnogokrat pri-
merilo," je odgovoril Gitlow.

"Ali se to prakticira tudi v
slučajih, ko člani stranke, ki so
inozemci, zaprosijo za ameriško
državljanstvo?"

"Da," je odvrnil Gitlow, bivši
tajnik komunistične stranke in
dvakrat njen kandidat za pod-
predsednika Zedinjenih držav.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Pr. poštom v Clevelandu, za celo leto	\$5.50
Pr. poštom v Clevelandu, za 3 mesece	\$1.50
Pr. poštom v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00
Pr. poštom v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za 3 mesece	\$2.00
Za redne države, za celo leto	\$4.50
Za redne države, za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:	
Za celo leto	\$8.00; za 3 mesece
	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

POGOVOR PO TELEFONU

Ker je v teh resnih in nevarnih časih itak skrbni čez glavo, bomo danes priobčili na tem mestu telefonski pogovor med Mussolinijem in Hitlerjem, kateremu je prisluškoval Ben Williamson, član uredniškega štaba clevelandkega "Pressa," kjer je ta pogovor v terek tudi zabeležen.

V Mussolinijevi delovni sobi zazvoni telefonski zvonec.

BENITO: Halo! Kakšen dan, ah, kakšen dan! Halo, halo, nu, kaj torej zdaj?

ADOLF: Ali si to ti, Cezar?

BENITO: Seveda, seveda, ti super-mož. Ampak če imaš slabe vesti, mi jih danes nikar ne sporočaj, kajti danes jih nič več ne prenesem.

ADOLF: Slabe vesti? Kakšne slabe vesti?

BENITO: Hm... vse te ladje. Jaz —

ADOLF: Oh, nikar ne skrbi zaradi tistih ladij, ki so jih Amerikanci pozabili. Saj večino svojih ladij si itak ukazal poškodovati, ne? Sicer pa, ali ti nisem priporočal, da jih spravi pravočasno od tam?

BENITO: Da, da, Adolf, res je tako. Ampak v mislih imam one druge ladje.

ADOLF: Kakšne druge ladje?

BENITO: I, nu, moje bojne ladje. Mar nisi še slišal? Kaj ne poslušas angleškega radia?

ADOLF: Nak, ker mi Goebbels ne dovoli. Kaj pa je prav za prav s tistimi ladjami?

BENITO: Prosim te, Adolf, nikar se ne razjezi. Bili smo ukanjeni. Vse ti lahko pojasnim.

ADOLF: Pojasniš? Kaj mi lahko pojasniš? Torej, daj, pojasni.

BENITO: Hm, gre za tri križarke in dva rušilca. Najboljše ladje, ki smo jih imeli. Pogreznjene so.

ADOLF: Versinkt! Himmeldomewetter! Ampak kako, pri vseh vragih? Zopet zračni napad na Valono, kaj ne? Kje pa so bili tačas moji bombniki? Saj ti vendar nisi poslal svojih ušvih letal v boj, kaj ne, da ne? Kolikokrat naj ti še povem, da —

BENITO: Ne, ne, Adolf. Ni bilo tako. To se je zgodilo na morju.

ADOLF: Mein Gott! Pa vendar nisi dovolil svoji mornarici odpluti iz pristanišča, ali si? Kolikokrat naj ti še povem, da —

BENITO: Vem, vem. Ampak saj ti pravim, da smo bili ukanjeni. Na vidiku se je pokazal neki mali rušilec, i, nu, pa smo mislili: čemu se ne bi poslužili prilike za zmago, ki se nam zdaj obeta? Saj si ti sam že enako delal. Naša mornarica se je torej junaško pognala za tem rušilcem, pri tem pa se je zaletela naravnost v sredo angleške mornarice. In tako je vrag vzel tri križarke in dva rušilca, po vrhu pa še mojo najlepšo oklopnico.

ADOLF: Hm, in koliko angleških ladij si pri tem pogreznil?

BENITO: Well, well, mi pravimo, da smo nekaj opraskali eno ali dve.

ADOLF: Ah, du Lump! Nočes priznati resnice, kaj ne?

BENITO: Hm... mislil sem —

ADOLF: Kolikokrat naj ti še zabičim, da sploh nikar ne misli! Kolikokrat naj ti še povem, da podeli svoje izgube s petimi in da pomnoži svoje zmage s šestimi? Glej, da to stvar na kakšen način zakrpaš in da mi ne črhneš o tem Matsuoki niti besede! Ali si mu priredil impozanten cirkus, z mojim letali in vsem drugim?

BENITO: Saj ga ni še tu. Zdaj namreč v Italiji tudi vlaki ne vozijo več po vzhodnem redu.

ADOLF: Čuj, Cezar, zberi se. Zdaj je državništvo nad vse potrebno.

BENITO: Prosim te, super-mož, nikar mi ne omenjaj več ladij. Kaj pa naj rečem Matsuoki glede Jugoslavije?

ADOLF: Bedak! Kolikokrat naj ti še zabičim, da ne imenuj pred menoj nikoli več imena Jugoslavije!

UREDNIKOVA POŠTA

Koncert Zarje

Kakor vsako leto o tem času, tako priredi tudi letos "Zarja" svoj koncert in to 6. aprila ob 3:30 uri popoldne v Slovenskem narodnem domu na St. Clair Ave.

Zato vabim v imenu "Zarje" vse naše obiskovalce in prijatelje, da nas zopet podprejo z svojo navzočnostjo do boljšega uspeha, ker vam jamčimo, da boste zadovoljni s koncertom kot tudi z dobro večerjo, kot jo naše kuharice znajo pripraviti. Zatorej ne pozabite 6. aprila, ker koncerti gredo precej proti koncu, ker bomo sedaj začeli hoditi na sonce, ki ga vsi težko pričakujemo.

Na svidenje v nedeljo.

M. Tancek

Iz Detroita

Detroit, Mich. — Sedaj nekaj časa so bolj redke prireditve v Detroitu. Pred nekaj leti,

ZA MLADINSKI PEVSKI ZBOR NA HOLMES AVE. IN OSTALE

Piše J. Terlep, preds. skupnih zborov

Ni moja želja ponovno ponavljati o pomenu Mladinskih pevskih zborov. Vsak izmed nas je že neštokrat čital o tej pomembni kulturni ustanovi, a kljub temu so marsikatera ušesa še gluha.

Dostikrat sedim in razmišljam, kaj je vzrok? Kje ste, starši? Kaj vam je srce čisto otprnilo do narodne pesmi, dramatične in govornice? Zakaj ne privoščite vašim otrokom veselja in zabave, kakršnega ne bodo našli nikjer drugje kakor pri mladinskih pevskih zbora? Veliko je otrok, ki imajo talent za peje ali dramski nastop in ravno pri teh zbora so si ga razvili in so pokazali, da bodo enkrat še dobri pevci in igralci, svojim staršem v ponos in sebi v veselje. Starši, ko se bo začel otrok zavedati, vam bo hvaležen do smrti, ker ste mu dali priliko spoznati lepo slovensko govornico in lepo slovensko pesem, ki je obenem tudi jezik in pesem njegovih staršev.

Da je ta kulturna ustanova važna za bodočnost, ni dvoma. Ne morem si tolmačiti, kaj je potem vzrok, posebno tu na Holmes Ave., da zbor tako peša? Je li nevoščljivost? Ali je podpihovanje? Ali maščevanje?

Ponovno vam povdarjam, starši, in vzgojitelji otrok, ne dajte se varati. Ti zbori ne pripadajo nobeni stranki. Pri teh zbora se podučuje samo lepe slovenske pesmi, dramatika in govornica. Ne vpraša se nobene ga otroka, katerega prepričanja so njih vzgojitelji.

Zatorej to vas ne sme pridrževati.

V tej okolici je veliko otrok, ki so talentirani, a zavrgli bodo to dedščino, to bogastvo in krivda bo ležala na vzgojiteljih. — Kje je tisti zbor, ki je bil ne dolgo nazaj najmočnejši?

Starši in prijatelji, nikakor ne smemo pripustiti, da bi se to razpustilo, pač pa obratno, ustanovljati se mora nove zore. Otroci so zadržani, in občinstvo jih rado posluša in opazuje. — Dajmo jim viliti novega življenja, novega razuma. Priskočite jim na pomoč, vsak naj malo pripomore in pošlje svoje otroke k vam in zbor bo spet močan, kakor je že bil.

Vsa tega izmed staršev bi prosil, pridite na prihodnjo sejo. (Kdaj? bo objavljeno v časopisu) olajšajte bremena tistim, ki se trudijo za obstanek in vzgojo vaših in svojih otrok.

je bilo skoraj vsak teden kaj, ali igra, pevski koncert, opereta, itd.

Sedaj pa stari pešamo, mladina se pa v veliki večini ne zanima za to.

Na velikonočno nedeljo, 13. aprila vam pa poda pevski zbor "Naprej" koncert in spevoigro "Kovačev študent".

Vse to je pa že zanimivo, pridite pogledat. Vse pesmi so lepe skladbe.

O Kovačevem študentu ste pa gotovo že slišali. Smeha polne sklade. Koliko vem, bo to zaključek letošnje sezone.

Zatorej pridite, s tem boste podprli društvo v vseh ozirih, da se pripravi vam dati še kaj boljšega prihodnjo sezono.

Kot sem že omenil, se vrši 13. aprila v Slovenskem delavskem domu na 437 Livernois. Začetek programa ob 4. uri popoldne.

Na svidenje!

C. Stular

ostalo brezuspešno.

Dolge mesece se je klatil po kanalskih hribih, ljudje so ga večkrat srečali, roki pravice se je znal pa vedno umakniti in prikriti.

Zadnje mesece so govorice o njem potihnile in je bržčas zapustil domače kraje.

Razprava pred goriško poroto se je izvedla v njegovi odsotnosti. Po zaslišanju nekaterih so obravnavo kmalu zaključili. Valentinčič je bil zaradi nameravanega dvojnega ubojstva obsojen na 14 let in 6 mesecev ječe.

V "zaklonišču"

Pred dnevi so tržaški policijski agenti v večernih urah nalezli pod znanimi kamnitimi oboki na trgu Chiozza v Trstu na nekega Jožeta Spetiča, ki ima amonicijo (policijsko nadzorstvo) in bi moral biti ob avemariji na domačem stanovanju.

"Kako, da hodite še tu okrog in niste že doma?" so ga pobrali nadležni možje postavili.

"Saj sem doma!" — Na vašem domu? — Seveda! Sedaj stanujem v tem protiletalskem zaklonišču!"

Agenti so se mu nasmehnil in ga povabili na policijo. Njegove noge so bile pa močno negotove in se je precej majal, ko so ga vzeli v sredo. Očividno je bil globoko pogledal v kozarec in v svoji vinski sreči pozabil na predpisano uro in na avemarijo.

Po nekaj dneh je stal pred sodnikom. Sveto je zanikal, da oni dan ni bil v rožmar. Pomagalo mu ni veliko. Dobil je pet mesecev. Sedaj bo lahko v varnem zaklonišču tržaškega koroškega premišljeval, kako varljiva je sreča, ki jo prinaša rujna kapljica.

Družinska žaloigra

V soboto, 19. oktobra preteklega leta se je popoldne odigrala v Trstu v Via Istria pretresljiva družinska tragedija. V imenovani ulici je stanovala 60-letna Roza Hvastja s 27 letno hčerko Lino in triletno vnukinjo. Hči je poročena, a je ločena in živi pri materi. Ta dan je prišel v hišo ločeni mož, da bi videl svoj hčerko. Med njim in ženo je prišlo kmalu do prepira, ki se je hitro razvnel. Nenadoma je mož potegnil revolver in začel divje streljati. Najprej je zadel taščo, potem še ženo in hčerko. Ko je hotel nato zbežati, se mu je spodrsnilo in je padel; pri tem se je obstrlel še sam v prsa.

Strelci so razburili vso okolico in priklicali sosede, katerim se je nudi strašen pogled. Nesreča na tašča je dobila strel v glavo in je kmalu izdihnila. Ostali trije so bili lažje ranjeni in so jih prepečljali v bolnišnico.

Ob Soških elektrarnah

Goriški prefekt Cavani je obiskal orjaški elektrarni pod Dobrajem in v Plavah, ki sta bili zgrajeni v zadnjih letih in deloma že obratujeta. Pregledal in občudoval je obe centrali pod Dobrajem in v Plavah, ki sta docela skrite v pobočju hriba, in oba mogočna jeza v Podselih in pri Škalabonu, nad Kanalom. Izrazil je svoje priznanje vodstvu obeh podjetij in poudaril, da električna moč, ki jo dajeta obe elektrarni, zadostuje za vse potrebe juljskih pokrajin in jih glede električne energije povsem osamosvojuje.

LISICA ZVITOREPKA

Pri Schosdorfu v Šleziji je neki lovec streljal na lisico. Zival se je napravila mrtvo, a ko jo je lovec hotel dvigniti, je nenadno oživila, ga ugriznila v roko in pobegnila. Kroglja iz puške pa jo je vendarle še dohitela in ji upihnila življenje zares.

Zanimivosti

Lasje osivijo zaradi pomanjkanja vitamina B.

Ameriški učenjaki delajo razne poskuse z vitamini na živalih in so ugotovili, da osivi dlaka živali, ki dobivajo premalo vitamina iz skupine B. Podrobnejši poskusi so pokazali, da vitamin Bw pospešuje rast, drugi vitamin Bx pa zadržuje učinkovanje na dlako in lase tako, da ne osive. Dalje se je izkazalo, da so postale vse osivele podgane neplodne. Poskusi se nadaljujejo in zelo je verjetno, da ni daleč čas, ko bodo učenjaki lahko dosegli svoj smoter, da namreč ljudem ne bo treba nositi las.

Živali znajo tudi jokati.

Nekateri naravoslovci trdijo, da preživljajo živali strah, žalost in bolečino kakor človek in da znajo celo jokati. Nekateri prežvekovalci imajo solzne žleze kakor človek. Lovci pravijo, da jelen v zadnjih trenutkih tiho joče. Pesnik Lamartine je pisal v pismu o srni, ki jo je bil obstrlel na lovu, da ga je z nepopisno žalostnim pogledom in solznimi očmi prosila, naj se je usmili in pusti živeti. Severni lovci dokazujejo, da znajo tudi medvedi in severni jeleni pretakati solze. Neki lovec piše: "Bilo smo na Aljaski. Obstrleli sem severnega jelena. Po večurnem iskanju smo naposled našli ranjeno žival, skrtio v globokem gozdu, kjer je čakala smrti. V gozbu je imela pene in iz umirajočih oči so ji tekle solze. To je bil pogled, ki me je presunil v dno srca". Neki afriški raziskovalec je baže videl jokajoče žirafe. To so zelo občutljive živali, pri katerih zadržuje le neznačajna rana, da začno mlo jokati. Njihovo stokanje je podobno joku. Holandski guverner na Sumatri je opazoval vrsto opic, ki je vesela in poskočna, če se pa česa ustraši ali se rani, vzdihuje tako, kakor bi jokala. S solzami v očeh kačeta svojo žalost tju lenj in pes.

Prvi zamorec v Ameriki postavljen za generala.

V Evropi, zlasti v državah s fašističnimi vladavinami divja hud boj za čistost ras. Ta boj temelji na načelu, da niso na svetu vsi ljudje enako vredni in da gre zato nekaterim prednost pred drugimi. Nekatera plemena naj bi imela pravico gledati na druga nekako z viška. V demokratični Ameriki pa se še vedno trdno drže tega, da so na svetu vsi ljudje enaki in da morajo imeti vsi enake pravice. Da je temu tako, priča dejstvo, da je predsednik Zedinjenih držav Roosevelt povzval nekega (zamorca za generala ameriške vojske. Posebej je naročil, da morajo listi to v svojih poročilih vidno naglasiti, da bo tudi najširša javnost videla, kako v Ameriki cenijo človeka po njegovih resničnih zmožnostih, ne pa po plemenu. Prvi zamorec general se imenuje Benjamin Davis.

Zimske vojne

Zima v splošnem preprečuje ali vsaj otežuje vojaške operacije. Po drugi strani dosega lahko utrjene in vrenjena vajene čete baš v tem času lahko edinstvene uspehe, kakor je pokazala vojna med Rusijo in Finsko. Vojna ni samo borba z orožjem, temveč prav pogostoma še težja borba z naravo. Mraz lahko ustavi vsako operacijo in vsako gibanje v najkrajšem času, toda vojna zgodovina nam ve poročati tudi o nasprotnih primerih.

ŠKRAI

Urška: "Mamica, naša ljuba lica je pa zelo pobožna. Mati: "Iz česa pa si to?"

Urška: "Pri vsakem odgovoru sklene roke in pravi: "Moj bog".

Policijski komisar: "Ko našli denarnico, zakaj je dar niste takoj odnesli na policijo?"

"Potepin: "Ko sem jo našel, je že bilo prepozno, sem jo hotel zjutraj odnesti na policijo, je bila že prazna."

V starih časih so se borili menda samo v polnem času. Celu v tridesetletni vojni, so si izčrpale čete ob slabega letnega časa zimske stanove.

Moderna strategija tega čina vojevanja noče več upoštevati. Gotovo je, da si zima ko izšli krajše ali daljše re v operacijah, toda za uspeh ozemlja, kjer bi bilo lažje ozeemlja, se bo moderna vojska ko odločila. Huda zima 1870—71 ni mogla zavretiškega pohoda v Francijo. So leta 1878 negotoljubni, ker prekoračili v ledu in ter sploh najslabših okolišnah. Rabili so štiri dni več, go so si bili izračunali, a vsem jim je uspelo, da so prekon tevažno gorovje.

V rusko-japonski vojni 1904—5 sta obstali obe vojski za štiri in pol meseca po dnevnih borbi ob Sahu pred drugo in zbirali nove moč. bi odločilno bitko nadajali. Čete je bilo treba spraviti kraje, iz katerih so odstop prebivalstvo.

V svetovni vojni je zima 1914—15 na Karpatih zimala na vojake največje zablote.

Ruski "parni valjar" je tičal v snegu in ledu, v mrazu gozdnem gorovju, kjer ni nobenih virov. Ob ajrski Rusije se je 3. turška armamrazu kavkaškega veleposkoraj razkrojila.

Zimsko vojno v Mazurijemraz in snežni viharji, ki spet od juga in močvirja ovirali! Tudi leta 1916—17, čete osrednjih sil na polobutule mraz in sneg na Karpatih.

Vojaki do neke mere mraznapore sicer lahko vzdrže, zima zavira gibanje. V vsakemu premiku skoraj gotoči. Oskrba in dovoz hranstaneta zelo problematična, jake brez oskrbe in municijestanejo kmalu nesposobni vsako akcijo. Topovi in obično. Armada, ki se hočriti v zimi, potrebuje poseopreme, sani in smuči, topoperila, kožuhov, peči in stviri. Brez peči je v gozdasneženih položajih nemogočvztrajati. V snegu je tudi oledopaziti vsako kretanje, se morajo vojaki pokriti z mi plašči.

Posebno očitno odgovorezimi tako zvane brze čete, sarnji ne morejo naprej, kariki pa le s težavo. Motoriziridelokoli v tankov sploh nemočgoče uporabiti ali pa le zakečase. Voda v hladnikih nene, "gosonice" obično v snežnem metožu odgovorev letalci. Edino smučki se ki se lahko gibljejo: A le izvežbane čete z visokomozlahko kljubujejo zahtevam ske vojne.

OGLASJAJTE V "ENAKOPRAVNOSTI"

Zadnji turški sultan in kalif

V Nici je umrl v starosti 71 let zadnji kalif, Abdul Medžid. V svetovni vojni je bil turški prestolonaslednik. Ko je moral Mehmed VI. 1. 1922 bežati na angleški vojni ladji, so Abdul Medžida s Kemalovo pomočjo izvolili za kalifa. Dve leti je vladal v bivši sultanovi palači v Carigradu. Leta 1924 je narodno skupščina v Carigradu sklenila, da odpravi kraljstvo. Ob 3. po polnoči so Abdul Medžida republikanske čete ugrabile v njegovi palači in je v Carigradu zapustiti v 24 urah. To ga je vodila najprvo v Švico, kjer je dospel njegov vlak. Švicarske meje, je svet zvečer zgodovinske dogodke v Carigradu. Kalifov sin Faruk je bil s švicarskim obselem, da bi dospel kalif z družino in tajno, toda brez potnega lista v švicarskem vozu do švicarske meje. Nekoliko dni se je kalif skrival v Nici, kjer je najel v Benu umrl njegov prednik Mehmed VI. in Mohamedi svet je Abdul Medžid priznal ne samo za kralja, temveč tudi za padisaha. Kalif je nosil tudi sultanski naslov. To je bilo bogat — njegova žena je poročila z najbogatejšim svetovnim sultanom — Mehmedom na svetu hajderja. Njegov najboljši prijatelj je bil slavit francoski akademik Claude Farrere, s katerim je kot mlada človeka seznanila v Carigradu. Ko je Abdul Medžid v prebivališču poskušal Farrere vse, v svojem prijatelju v francoskem protektoratu, kakšen prestol, toda Farrere sena je bil prekratko, da bi spoznal pomen takratne in jo je odklonil. Farrere je napisal o Abdul Medžidu neke sledeče besede: "Pričam sem, da bi Abdul Medžid, če bi zasedel prestol v Carigradu, postal v najbolj nadarjeni celotni državi. Resnici ni mogel ničesar za

to, da je svetovna vojna sultansko čast tako izpodkopala, da se je moralo strohnelo, staro poslopje potem samo od sebe zrušiti." Ko je Italija Franciji napovedala vojno, se je Abdul Medžid preselil iz ogrožene Nice v no tranjost dežele, toda ob sklepu premirja se je že spet vrnil v svojo palačo v Nici. Bolehal je že dalj časa na srcu in oči so mu zelo oslabele. Ni pa znano, ali je umrl od tega ali pa od starostne oslabelosti. Njegovega očeta in njegovega brata so svoječasno umorili. Bil je edini svoje linije v dinastiji Osmanov, ki je umrl naravne smrti. Slovel je pa tudi kot najmiro ljubnejši in najbolj priljubljeni med otomanskimi principi. Pred kratkim je izdal svoje spomine.

Kako so našli prvega mamuta v Sibiriji

Ze leta 1799 je opazil Šumahov, poglavar Tunguzov v južnovzhodni Sibiriji v ledu blizu izliva reke Lene nekoliko čudno reč. Ker je pa gledal le od daleč, ni mogel spoznati dotičnega predmeta. Šele ko je spet prišel k izlivu Lene leta 1801, je ugotovil, da je bil to orjaški mamut. Poglavar Tunguzov je sporočil to svoji družini, ki pa tega odkritja ni bila vesela, ker je v svojem praznovanju verjela, da prinaša taka najdba samo nesrečo.

Res je kmalu nato prinesel mamut nesrečo. Zakaj Šumahov je zbolel in dve leti ni več videl mamuta. Šele leta 1804 se je spet napotil k izlivu reke Lene. Zdad je ležal mamut na produ. Ledu ni bilo tam več. Šumahov mu je izdri okla, za katere je dobil 50 rubljev. Tunguzi so kmrili z mamutovim mesom svoje pse. Smrad gnijočega mesa je privabljal volkove in druge divje zveri, da so žrle meso mamuta, ki se je taliko tisoč let ohranilo v ledu. Tega mamuta je poiskal tudi rastlinoslovec Adams, a je našel samo mamutovo okostje, kateremu je manjkala tudi ena noga. Kostni so bile še povezane z mišicami. Lobanje se je še držalo nekaj kože in tudi del uhlja je še našel Adams na glavi. Stran, na kateri je mamut

ležal, je bila bolje ohranjena. Adams je odrezal kos kože in jo vzel s seboj. Bila je tako velika, da jo je moralo vleči deset mož. Izmed dlak, raztresenih po snegu, so merile nekatere po sedem centimetrov. Mamut je torej moral imeti na vratu dolgo grivo.

Okostnjak tega mamuta krasi zdaj leningrajski muzej. Okla so morali vzeti od drugega mamuta in mu jih dodati. To je bilo lahko, kajti pozneje so našli zlasti na Ljehovskih otokih blizu ustja rek Lene in Indigirke zelo pogosto ostanke mamutov, teh strahotno velikih živali iz pradavnine.

Pet let je živel na pustem otoku

Kakor znano, je bil Robinson, čigar zgodbe na samotnem otoku pozna menda ves svet, oseba, ki se ni porodila samo v pesniški domišljiji. Doslje so menili, da je Defoe pobudo za svojo povest o Robinsonu dobil iz potopisa kapitana Rogersa, ki je izšel leta 1812. in ki poroča med drugim o usodi škotskega mornarja Aleksandra Selkirka. Ta Selkirk je prostovoljno zapustil svojo ladjo in preživel pet let na neobjudenem otoku.

Zdad pa je neki ameriški raziskovalec odkril, da je bil pravi Robinson nekdo drugi, in sicer španski mornar Serrano. Ta je bil na krovu neke ladje, ki se je potopila na poti iz Havane v Cartageno. Bil je edini, ki se je rešil. Morje ga je vrglo na pust otok. S čudovito hrabrostjo in žilavostjo je potem ušel smrti. Njegove doživljaje opisuje knji-

ga "Comentarios Reales", ki jo je napisal Garcilaso de la Vega in ki je izšla v angleškem prevodu l. 1688. Iz te knjige je pisatelj Defoe po mnenju ameriškega raziskovalca prevzel podlago za svojo povest. Če je to res, tedaj je resnična zgodba preko sila povest. Španski mornar Serrano je doživel namreč hujše reči in se je moral močneje boriti za svoj obstoj kakor junak povesti.

Defoe je svojega junaka postavil na čaroben otok, kjer je bilo dovolj vode, lesa, divjačine in drugih za človeško življenje neogibno potrebnih reči. Iz ladje, ki je nasedla na peščini, si je Robinson lahko izbral vse, kar je v svojem samotnem življenju potreboval, zlasti orodje in orožje. Španskega mornarja pa je vihar vrgel na golo peščino, ni imel ne vode, ne mesa in ne orodja. Ladjo, ki predstavljala Robinsonu vez s človeško kulturo, so Serrano požrli valovi. Vrniti se je moral dejansko k naravi.

Njegov otok mu ni dajal drugega za življenje kakor želve. Pil je njihovo kri, jedel njihovo meso in uporabljal njihove oklepe, da je vanje zbiral deževico. Z največjo skrbnostjo je nabiral ostanke lesa in morskih rastlin, ki jih je naplavljal morje, in potapljal se je na dno morja, da bi pobiral kamne, s katerimi si je kresal ogenj.

"Zajamčeno" moško potomstvo

Mehičani polagajo veliko važnost na to, da se jim rod nadaljuje z moškim potomstvom. Na ta račun je neka trdka pred kratkim napravila sijajne

kupčije, ko je spravila na trg pripomoček, ki naj bi jamčil za to, da bodo matere rodile dečke. Medicinska kontrola je seveda ugotovila, da ta pripomoček, ki so ga prodajali v velikih steklenicah za drag denar, nima prav nobenega učinka na organizem mater.

Navzlic temu so bile Mehičanke, kakor se to običajno dogaja, za vodico silno vnete. Oblasti pa niso mogle napraviti ničesar proti temu, kajti na steklenicah so bili razločni napis:

"Če ne bo uspeha, dobite denar nazaj!"

Na ta način trdki tedaj ni mogel nihče očitati, da bi hotel kupce svoje tekočine opehariti, sodišča ji niso mogla do živega.

Da si je trdka navzlic neučinkovitosti svojega pripomočka nabrala lep kup denarja, je lahko pojasniti; matere, ki so rodile dečke, to to pripisovale tekočini — druge pa so prihajale z razočaranim nasmehom v lekarno in so dobivale svoj denar nazaj.

At the first sign of SORE THROAT gargle Listerine

This prompt precaution may head off a cold of which sore throat is often a symptom. Listerine Antiseptic kills millions of surface germs associated with colds—gives Nature a helping hand at the time she needs it. Remember, colds are aggravated by germ infection. So why not fight them by frequent gargling with germ-killing Listerine. Lambert Pharmacal Co., St. Louis, Mo.

Kills germs on throat

Seveda jih je bilo mnogo, ki sploh ni bilo. Tedaj je bilo tudi denarja ploh niso zahtevale nazaj. Ker se v Mehiki rodi kakor v večini drugih dežel več dečkov nego deklic in ker ni izdelovanja tekočine trdsko, veljalo skoraj nič, je imela ta lepe dobičke.

Nekega dne pa se je pojavil zavisten konkurent in je ljudem pojasnil skrivnost uspeha, ki ga ki šteje 22 let.

Ko zaposlene roke postanejo trudne . . . vzemite odmor in SE OBRNITE DO OKREPČILA

Vzemite en trenutek za odpočitek in reči gredo bolj gladko naprej. Ledena mrzla Coca-Cola doda okrepčilo odpočitku. Ko imate odmore tekom dneva, naredite odmore okrepčevalne z ledeno mrzlo Coca-Colo.

Drink Coca-Cola
Delicious and Refreshing

CLEVELAND COCA-COLA BOTTLING CO. Prospect 0333

If you like MILD cheese flavor here's the kind to get

KRAFT VELVEETA

● Velveeta spreads like butter... slices when chilled... melts and toasts to perfection. Delicious! Contains milk protein, milk minerals, vitamin A and vitamin G.

THE CHEESE FOOD THAT'S DIGESTIBLE AS MILK ITSELF.

SICK, NERVOUS CRANKY "EVERY MONTH"?

Then Read WHY Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound is Real "Woman's Friend"!

Some women suffer severe monthly pain (cramps, backache, headache) due to female functional disorders while others' nerves tend to become upset and they get cross, restless and moody. So why not take Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially to help tired, run-down, nervous women to go smiling thru "difficult days." Pinkham's Compound contains no opiates or habit-forming ingredients. It is made from nature's own beneficial roots and herbs—each with its own special purpose to HELP WOMEN. Famous for over 60 years—Pinkham's Compound is the best known and one of the most effective "woman's" tonics obtainable. Try it!

IMPORTANT!

medical tests reveal how thousands of WOMEN HAVE BEEN ABLE TO GET NEW ENERGY

If you feel tired out, limp, listless, moody, depressed—if your nerves are constantly on edge and you're losing your boy friends to more attractive, peppy women—SNAP OUT OF IT! No man likes a dull, tired, cross woman. All you may need is a good reliable tonic. If so, just try famous Lydia E. Pinkham's Vegetable Compound made especially for women. Let it stimulate gastric juices to help digest and assimilate more wholesome food which your body uses directly for energy to help build up more physical resistance and thus help calm jittery nerves, lessen female functional distress and give you joyful bubbling energy that is reflected thruout your whole being. Over 1,000,000 women have reported marvelous benefits from Pinkham's Compound. Results should delight you! Telephone your druggist right now for a bottle. WELL WORTH TRYING.

Kadar hočete kupiti dobro in trpežno blago, se vselej obrnite na domačega trgovca v Slov. nar. domu.

dobite Lion in Arrow srajce po 1.65 - 2.00 in več.
klobuki po 1.95. Wilson klobuki po 2.95.
klobuki po 4.00 in 5.00.
Sliko line kravate, Wovenright nogavice.
fold, Chalmers in Haines spodnje perilo.
nas dobite vedno Gantner svedre moške, ženske in otroke; lepa izbera klobukov za dečke po 1.00, 1.45 in 1.65;
trajne in volnene obleke za dečke od 1-10 po jako nizki ceni.
trajne obleke za žene in dekleta.
Holeproof in Manikin nogavice od 69c do 1.35. Nylon po 1.35.
Vaš priporočila Vaš domač trgovec

JOHN POLLOCK
6407 St. Clair Ave.

SEZNANITE JAVNOST Z VAŠO TRGOVINO POTOM...

'Enakopravnosti'

HAIR-BREADTH HARRY

BUT MR. HOLLINGSWORTH— I DON'T WANNA LEAD ANYBODY INTO BATTLE! I'M NOT THE TYPE!

BUT DON'T YOU SEE, FUDDLE—

YOU'VE GOT TO! YOU'RE THE KING! BELINDA—BRING UP HIS HORSE!

I CAN'T RIDE A HORSE! I KEEP FALLIN' OFFA HORSES!

YOU WON'T THIS TIME!

YI! YI! SEE! YOUR PEOPLE ARE INSPIRED BY THE SIGHT OF YOU! WAVE YOUR SWORD! LEAD THEM TO MEET THE ATTACK!

ČRNI BRATJE

6

Nenadno je zagledal pred seboj mlado damo sklanjajočo se nad motorjem. Bila je zelo blede, kakor od skrbi, ali pa od telesne utrujenosti. Nato je odkril, da je imela na sebi moderen dragocen kožuh. Pa zelo lepe, temne in jasne oči je imela. V prvem trenutku je bila videti bolj nejevoljna kakor prestrašena.

Moravec je stopil k njej in potegnil z glave svoj zašpehan klobuk "Oprostite milostljiva gospodična, če sem vas prestrašil. Zelo žal mi je. Ali vam lahko pomagam?"

Mladenka je oklevala. "Prosim, če ste tako dobri". Mirno ga je premotila od nog do glave, ko je prišel bliže. "Mislim, da je motor v redu, toda ravnala sem si zapestje in ne morem motorja spraviti v delovanje."

Z mešanimi občutki si je Moravec ogledal voz. Najbrž so se v teh letih, ki jih je presedel v ječi, avtomobili že toliko izboljšali, da se ne bo več spoznal v njih ustroj.

"Ali je zaganjač odpovedal, milostljiva gospodična?"

"Da, pred kakšnimi dvajsetimi minutami. Ostri ovinek me je nekoliko zmedel, zato sem hitro ustavila. Iz neznanega vzroka pa potem zaganjač ni hotel več delovati. Ko sem iskala napako, sem se močno udarila v zapestje, in zdaj res ne vem, kaj naj bi storila, če ne bi bili vi slučajno prišli po cesti. Že mnogo časa sem izgubila, a jaz moram hitro v New York."

Moravec se je široko postavil pred motor, se sklonil in naglo potegnil ročaj navzgor. Takoj je sledilo tiho, enakomerno brenčanje dobro izbalanciranega motorja.

"No, saj gre," je menil in se lahko nasmehnil. "Zdaj bo gotovo deloval tudi zaganjač. Poskusiva!"

Res je bilo tako. Vse je bilo v redu.

"Zelo, zelo sem vam hvaležna." Mladenka ga je toplo pogledala. "Brez vas bi morala ostati tu na cesti in ne bi mogla naprej. Moram pa v New York, kjer je moj brat nevarno zbolel, kakor so mi javili brzojavno. — No, zdaj lahko spet brez truda vozim, toda zapestje me še zmerom zelo boli."

Moravec je opazil zdaj, da je bilo dekle izredno lepo. "Poskusite, kako bo šlo," ji je svetoval. "Vozite počasi in preizkusite, če krmilo lahko ostro vrtite na obe strani."

Smehljaje se mu je zahvalila, ko je stopila v voz. Šele zdaj je videla njegovo razcapano obleko.

"Ne vem, iz katere smeri ste prišli," je menila naenkrat bolj hladno. "Če greste v isto smer, se lahko peljete z menoj."

Moravec je bil pač opazil nenaden izraz začudenja in nezaupanja v njenih očeh. Kaj si je

le mislila? Šele zdaj mu je postalo jasno, da je nehoti igral vlogo izobraženca. Njegove besede pa nikakor niso bile v skladu z njegovo potepinsko obleko. Toda kljub temu je hotel slediti njenemu pozivu in stopil v Avto. Le izraz njenega nezaupanja ga je zadržal.

"Hvala lepa, milostljiva," je vzdignil roko h klobuku. "Do mojega doma je še čisto kratka pot."

Neznanka ga je še enkrat pogledala z očmi, polnimi nekega začudenega dvoma, nato pa je pogrnala voz.

Peljala se je kakih petdeset metrov pred njim, medtem ko je Moravec zasmehoval svojo bolj jasnjo, ki mu je branila prosi ti neznanko, da bi se smel peljati z njo. Videl je, da se je ravnala po njegovih nasvetih. Vozila je počasi in vodila vozilo zdej na desno zdej na levo, da bi ga preizkusila. Svetlobna kroga žarometov sta med tem preizkušanjem pošastno plesala med drevesnimi debli ob cesti. Nenadn pa sta obstala pri miru. Moravec je videl, da je vozilo spet zastavkalo.

"Mislim, mislim, da le ne bo šlo," je vzkliknila mlada dama nasproti Moravcu, ko je prišel bliže. "Nikakor ne morem vozila ostro kreniti na desno. Žal mi je, da se nisem odpeljala z vlakom." Pogledala ga je vprašujoče. "Ali me lahko peljete do bližnjega mesta, kjer si najamam šoferja?" Vem, da mnogo zahtevam od vas, toda za vaš trud vas bom dobro nagradila. Ali niste rekli, da bivate v bližini?"

Moravec je nekaj časa premišljeval, nato pa je rekel: "Vi potrebujete vozača, da bi vas popeljal v New York?"

"Da. Če bi le mogla koga dobiti. Pa takoj bi ga rada dobila, ker se mi mudi!"

"Lepo, milostljiva gospodična." Moravec je skušal mirno govoriti. "Vas bom pa jaz popeljal do New Yorka. To se pravi, če ste z menoj zadovoljni in če mi plačate tudi voznino za povratek."

"To se razume," je menila navdušeno. "Za vašo prijaznost vas bom prav dobro nagradila. Samo recite, koliko zahtevate. Kdaj pa se lahko peljeva?"

Moravec ji je pogledal naravnost v oči.

"Res? To je imenitno. Toda vi potrebujete toplejši plašč. — Med vožnjo vas..."

Nehala je govoriti, ko je videla, da je zmajal z glavo.

"Bo že šlo, tudi tako, milostljiva gospodična. Predolgo bi trajalo, če bi šel po plašč domov, ker se vam zelo mudi."

Dekle je mahnilo z roko, kakor bi mu jo bilo hotelo dati, nato pa je pokazalo proti ozadju vozila: "Mislim, da je tu notri star šoferjski plašč. Tega lahko oblečete. Tudi rokavice na-

šega šoferja morajo biti zrasli."

"Najlepša hvala, milostljiva gospodična, bom takoj poiskal." Šoferjski plašč je bil odlične kakovosti, le z oljem je bil zamazan. Očitno ga je šofer oblekel le takrat, kadar je nenadno moral kaj popraviti pri avtu. Moravec ni bil v njem videti več tako potepinski kakor v obleki iz barake na gozdni jasi. Stopil je k avtomobilskim vratom.

"Saj voziti znate?" ga je vprašala.

"Da, gospodična."

Spet se je v njenih očeh pokazala nezaupljivost. "Ali ste šofer?"

"Da — ne, če se natančno vzame, gospodična," je okleval. "To se pravi, da za enkrat nisem šofer. Monter sem iz Forbesove garaže tamle zadaj."

"A tako. Upam, da ne boste imeli nevednosti, če ne pridete jutri na delo?"

"O ne, gotovo ne," je rekel, ko je pogledal motor. "Razen tega pa imam ta teden nočno službo."

"Vozite torej, kolikor mogoče hitro," mu je naročila lepa mladenka. "Kadar boste peljali mimo kakšne odprte pošte, ustavite voz. Brzojavila bom očetu. Skozi katero mesto se bova najprej peljala?"

Moravec ni niti slutil, kje je. Začel je po malo zavijati vozilo in je pustil ropotati motor, kakor bi hotel voz preizkusiti, samo da je lahko preslišal vprašanje. "Veste," se je opravičeval, "zdelo se mi je, da nekaj ni v redu. Pa sem se motil, voz gladko teče."

Pogledala ga je z začudenimi očmi.

"Seveda" je rekla nato hladno. "Sicer pa niti ne vem, kdo ste."

"O, prosim, oprostite! Benton sem, Peter Benton, milostljiva gospodična."

Pri tem mu je šinilo v glavo ne posebno tolažilna misel: gotovo se bo moral peljati skozi številna večja in manjša naselja, kar bo nevarno zanj. Peljala sta se zelo naglo in gotovo ga bo kje ustavil stražnik in ga vprašal po šoferjski izkaznici. — Kaj pa bo potem? Rešiti ga bo mogel še samo čudež.

Toda zdaj ni smel več požreti besede, moral jo bo voziti, da

Išče sobo

od Norwood Rd. do jezera; prost vhod in gorkota. Kdor ima kaj primerne, naj pusti ime naslov v uradu tega lista ali naj pokliče Henderson 5311.

Naprodaj

Proda se cabinet makers bench with 2 vices ali "virštat"; v dobrem stanju. — Se proda poceni. Poizve se na 1410 East 52nd St. od zadaj zgoraj.

ne bo zbudil v njej še večjega suma.

Skoro neslišno je tekel avto v noč. Imeniten stroj, je mislil Moravec pri sebi in skoro nežno položil roke še čvrsteje na volan. Tako je minila ura. Ves ta čas je dekle molčalo. Kaj premišlja, je ugibal Moravec. V možganih se mu je porodila plaša na misel, da je pač on sam žrtev njenega razmišljanja. To je pač zelo verjetno. Ali ne zbuja mož, na zunan podobnost klatežu, ki se ob tako nenavadnem času potepa po cesti in ki govori kakor pravi kavalir, največjega začudenja?

Nejevoljen je naposled zavrgel to misel. Morda pa misli na svojega bolnega brata? Saj prav tako bo, ker njega niti ne pogleda.

Skozi dve zaspani mesteci sta se že peljala, ne da bi bila naletela na kakšno odprto pošto. — Zdaj sta se vozila po glavni cesti nekega mesta, ko je bila njuna vožnja nenadoma prekinjena, da je Moravec kar čutil, kako mu je ledenela kri v žilah.

Na nekem oglu je svetila močna svetilka čez cesto. Dva moža sta stala pod njo, in ko ju je Moravec z razbijajočim srcem spoznal za policista, je eden izmed njih že vzdignil roko v znak, da se mora avto ustaviti.

Moravec je takoj ubogal in se v sedežu naslonil daleč nazaj. Eno roko je držal na krmilnem kolesu, z drugo roko pa je segel v žep in zgrabil revolver.

Policist, ki je imel črn oficirski, je prišel bliže. Ko je zagledal vprašujoči obraz dame, poleg vozača, je vljudno pozdravil.

"Žal mi je, da sem vas moral ustaviti, velečena dama," je pojasnjeval, "toda ukaz je ukaz. Moram vas namreč posvariti pred pobežnim kaznjencem, ki se klati nekje po tej pokrajini. Ali ste morda srečali kakšnega sumljivega moža, velikega, zelo močnega moža, ki najbrž hodi peš in ima verjetno na sebi razcapano obleko zaradi hude avtomobilske nesreče."

Išče se

močnega fanta, da bi se učil dobro delo; dobra plača in dobra prilika. Kateri želi, naj se zgasi na 5809 St. Clair Ave.

Išče se

strežnico (waitress), ki je čez 21 let stara; dobra plača. Katera želi dobiti delo, naj se oglasi na 18800 St. Clair Ave.

SLOV. DEL. DOM

15335 Waterloo Rd.

priporoča:

Kegljišča in balinarske prostore

Točilnica:

Vsak petek se servira okusno ribjo pečenko

Godba in ples

Vsako soboto imamo najete izvežbane godbenike

Domača zabava za vse

PODPIRAJTE SVOJO USTANOVU!

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

Lično delo

Za društvene prireditve, družabne sestanke, poroke in enake slučaje, naročite tiskovine v domači tiskarni, kjer je delo izvršeno lično po vašem okusu. Cene vedno najnižje.

Enakopravnost

6231 St. Clair Ave., Henderson 5311 - 5312

Moravec je bil v tem trenutku prepričan, da je morala mladenka poleg njega opaziti njegovo tresočo se roko. Dalje njegove misli niso segale. Velika groza ga je vsega prevzela. Ni bil sposoben, da bi si v naglici napravil kakšen načrt, tako nepričakovano je prišlo vse to nadenj.

"Pobegel — kaznjene!" To je bil glas mladenke, jasen, miren, četudi malo zmeden. "Ne, nobenega nisem videla. Kje pa je bil nazadnje?"

Policijski oficir je zmajal z glavo. "Na to je težavno odgovoriti. Vemo samo, odkod je prišel in kam najbrž potuje. Imamo ukaz od oblastev, da ustavimo nocoj vsak avto."

"A tako," je vljudno rekla mladenka. "Kako pa se piše mož in iz katere ječe je ušel?"

"Iz jetnišnice v Charlestown, gospodična. Imenuje se Rihard Moravec in je baje nevaren klatež. Pravijo, da je pobil nekega jetniškega paznika. Bodite torej previdni in ne ustavljajte vozila, če vas med vožnjo kdo pokliče."

Oficir je postavil nogo na avto stopnico. "Mož je zbežal izpred jetnišnice z nekaj prijatelji, a tik pred Springfieldom so imeli nesrečo. Dva sta se ubila, dva sta nevarno poškodovana a njemu samemu se ni nič zgodilo. Vsaj kaže tako, da je ostal nepoškodovan. Najbrž potuje zdej proti jugu."

Oficir se je zdajci obrnil k Moravcu. "Vi tudi niste videli nobenega takega možaka, kaj?"

Moravcu je hotelo zastati srce. Zazdelo se mu je, da se mu je naredil okoli prsi železen obrč, ki ga stiska, da ne more

Išče se

močnega fanta, da bi se učil dobro delo; dobra plača in dobra prilika. Kateri želi, naj se zgasi na 5809 St. Clair Ave.

Išče se

strežnico (waitress), ki je čez 21 let stara; dobra plača. Katera želi dobiti delo, naj se oglasi na 18800 St. Clair Ave.

V blag spomin

pete obletnice smrti naše blagopokojne soproge in nepozabne matere

Mihaele Rovere

ki je Bogu vdana za vedno zaspala dne 3. aprila 1936.

Draga soproga in ljubljena mati. Ob tužni obletnici kličemo na Tvojem grobu ter s tugo v srcu in solzo na očesu Ti žalostni kličemo: Počivaj v miru, do snidenja nad zvezdami.

Žalujoci:

soproga in otroci

Cleveland, Ohio, 3. aprila, 1941.

dihati. Nato pa je slišal samega sebe odgovoriti: "Ne, nikogar nisem videl. Sicer pa sem se le kratko progo vozil z avtom."

Ta odgovor se policistu ni zdel dovolj jasn. Obrnil se je spet k dami: "Kaj ne bivate v New Yorku, gospodična?"

"Da, toda prihajam iz New Hampshirea."

"Potem je torej to vaš šofer?"

"Ne", je rekla potrpežljivo. "Monter je in me vozi, ker sem si ravnala zapestje. Mudi se mi silno, ker je moj brat bolan. — Moje ime je Doroteja Staplesova iz New Yorka. Moj oče je lastnik tvrdke Staples in Banister."

"Poznam to tvrdko, milostljiva gospodična." Policijski oficir se ji je priklonil. "Prav žal mi je da sem vas moral ustaviti. Ukaz je ukaz. Razen tega imam ukaz,

prečitati tiralnico za Rihard Moravcem."

Policist je privlekel iz nekega papira in začel brati begli kaznjeneec je velik močan. Visok je en meter centimetrov, šteje 30 let, 80 kilogramov. Nazadnje je oblečen v temnosivo obleko modrimi črtami, v črni sako srajco z mehkim ovratnikom. temne čevlje tvrdke ker-Redding z gumijastimi petniki. Na glavi je imel temnorjavo čepico. Domneva da je begunec na poti v New York...

(Dalje sledi.)

Oglašajte v —

"Enakopravnost"

THE MAY CO'S BASEMENT

Nova zaloga! "Ruftex" & Woven Crashes

ZAVESE

poprej \$2.95 in \$3.95 vrednosti!

Lepe, nove "Ruftex" in "woven crash" zaves... v najnovjših pomladanskih barvah! Rožnati ali tkani vzorci.

\$3.95 SUN & TUBES "RUFTEX" ZAVESE

Posebna težka kvaliteta! Rožnati vzorci na "natural, blue, green, rose or wine" barve. 2 1/2 jardov

69c do 98c PRINTED CRASH

50 inč širok. Lepi vzorci in barve. Težka kvaliteta.

1.39 VENETIAN BLINDS \$1

Wood pulp! 23 do 36 inčev široko, 64 inč dolgo! Avtomatični ustavek. Pralne tkanine "tapes" in barve. Ivory!

Metal Brackets 10c par, da se naredi "blinds" premakljive.

\$1.39-\$1.69 "REGENCY" ZAVESE

izključno tukaj

Bath, Priscilla, Cottage vzorci. Najnovejši vzorci, barve in tkanine

The May Co. Basement

6,000 jardov je ravnokar prišlo!

59c jard lepega novega pomladanskega "printed rayon French Crepe"

Najnovejšje vzorce in barve

Lep "Talk of the Town" printed rayon French crepe... zelo majhne "misprints" v 59c kvaliteta. Velika izbira lepih pomladanskih vzorcev in barv. Vse 39 inčev široko.

29

Nova zaloga! \$1.98 do \$2.95 jard, 54 inč

Pomladansko volneno blago

Nove pomladanske barve in tkanine

Po tej senzacionalni nizki ceni... zakaj ne naredite vašo velikonočno obleko in PRIHRANITE! Lepa izbira lepega novega tkanega blaga... v najnovjših pomladanskih barvah. Coatings, suitings, dress materials, jacket materials!

The May Co. Basement

FLOOR COVERING!

\$2.69 New Axminster Carpeting

Narejeno in položeno na tla ZASTONJ!

Poseben fin Axminster carpeting po tej nizki ceni. Velika izbira v lepih vzorcih in najnovjšje barve!

\$3.45 JARD AXMINSTER CARPET

Narejeno in položeno 2.69 jard na tla ZASTONJ!

Popularni vzorci in načrti. Vsakovrstne barve! "Hooks, textures, moderns, floral" in drugi. Vse dobro tkanje.

\$1.39 jard Hall & Stair Carpet

Carpeting za "hall in stair" iz \$1 finega kvaliteta... v privlačnih vzorcih in v popularnih barvah. Jard

\$3.95 GRAB AXMINSTER CARPET

Narejeno in položeno na tla ZASTONJ!

2.99 jard

v 2-tone, Hook, Floral in drugi drugih vzorcev in barv. Posebno neno!

MORRIS PLAN

avtomobilska in osebna POSOJILA

"Cash Loan" na vaš avtomobil, kadar ste tukaj!

Pridite notri in si ogledajte sami, zakaj tisoče ljudi rabi ta "hitri način", jasn način, da dobijo gotovino. VARNOSTNA — avtomobil in vaš podpis. Mi tudi refinanciramo vaš avtomobil — na manjša plačila, podaljšani čas podlago.

OSEBNA "PODPISNA" POSOJILA!

USPOSOBITVE: Redno delo in dober ugled. Ne treba pozabiti, da ta banka specializira v "osebnih" posojilih za vsak dober namen. Obiščite nas za posojila od \$100 do \$5000.

MORRIS PLAN BANK

921 HURON ROAD 14006 KINSMAN ROAD
Lee Road at Meadowbrook St. Clair at East 147th St.
Detroit at W. 117th

"CLANI FEDERAL DEPOSIT INSURANCE CORPORATION"